

Kdepak hvězdy, celé portfolio

Předražené firmy jsou stále problém, říká zakladatel fondů soukromého kapitálu Genesis Capital Jan Tauber.

ROZHOVOR
str. 12–13

Statistiky k neuvěření

Indie v růstu HDP loni překonala i Čínu. Stejně jako u ní se ale i u Indie objevují pochyby nad spolehlivostí čísel.

SVĚTOVÁ EKONOMIKA
str. 8

CZK/EUR • 27,050 / -0,010 Kč **CZK/USD** • 23,534 / +0,180 Kč **PX** • 909,34 / -0,73 % **EURO STOXX 50** • 3032,60 / +0,14 % **ZLATO** • 1294,53 \$ / +0,10 %

KOMENTÁŘ: RŮST MEZD? DESET PROCENT NEUTÁHNEME / str. 11

Krátce

ANO nehodlá zdanit miliony od sněmovny

Bojovník proti daňovým únikům šéf ANO Andrej Babiš odmítá zdanit miliony korun, které jeho hnutí vyfakturovalo sněmovně za posudky a administrativní práce. **str. 2**

Baráčnická rychta končí

Proslulá pražská restaurace Baráčnická rychta na konci června zavře a ve stávající podobě už neotevře. Novým provozovatelem bude vlastník sousedního pětihvězdičkového hotelu Alchymist. **str. 4**

ČD řeší úroky z arbitráže

České dráhy nemohou uzavřít spor se Škodou Transportation, přestože jí už poslaly přes 750 milionů korun. Dopravce musí vyřešit otázku úroků. **str. 5**

Burzovní experti sázejí na finance a hazard

Analytici aktuálně věří na pražské burze finančním a herním titulům. Pastí se naopak podle nich mohou stát energetika nebo telekomunikace. **str. 9**

twitter.com/e15news

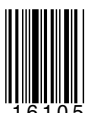
ANDREJ BABIŠ: Nejlepší dubnový přebytek od 1993. 30,5 miliardy neznamená, že musíme hned všechno utratit. Radši postupně a pravidelně růst platů, ne se zadlužovat.

Nejistá hudební sezona

Foto: profimedia.cz

Pořadatelé hudebních festivalů svedou letos boj, aby se udrželi v zisku. Konkurence desítek akcí je obrovská a neustále rostou požadavky kapel stejně jako objem nutných investic do **zázemí**. Rozpočty největších projektů dosahují už desítek milionů korun. **Někteří pořadatelé to nevydrželi a z českého hudebního kalendáře tak zmizely i velké akce.** **TÉMA / str. 6–7**

9 771803 454307 16105

Zápisník
Jaroslava Bukovského

Bolehlavy po flámech

Vláda a levná ropa to zase jednou české ekonomice pořádně zavařily. Zběsilé loňské útraty evropských fondů a benzin s naftou za hubičku totiž vyšroubovaly loňské tempo ekonomiky do takových výšin, že letos bude všechno špatně. Pokud totiž existuje místo mezi nebem a zemí, kde stoprocentně platí zákon o střídání po velkém flámu, je to statistika. Velká srovnávací základna si po faustovsku vybere daň v příštím roce. Totiž letošním. A tak průmysl v dubnu „opět zklamal“, a pokud se nestane zázrak, bude to katastrofický rok. Děje se tak za situace, kdy si průmyslníci hýčkají dělníky více než milenky, a jediní, komu reálně hrozí vyhazov, jsou úředníci na pracáku. Srovnání je ale opojné, jen kapku relativizuje pojmy. Horší tak může znamenat i lepší a naopak. Snad tomu letošnímu statistickému „zhoršování“ nepropadne i spotřebitel a nevezme ho blbá nálada.

Česko možná čeká další zlatá horečka. Od té poslední uplynulo takřka pět let a její účastníci s chutí zapomněli, jak se na podzim 2011 dali napálit kšeftaři se slitky a hledíce na zběsilý letní graf cen proměnili své úspory univeč – totiž ve zlato, které už pak nikdy nebylo dražší. Slitkařský byznys má ale šanci chytit druhý dech. Zlato letos podražilo už skoro o čtvrtinu a nebude tak trvat dlouho, než si obchodníci mezi sebou tohle číslo oxerouxují a předhodí je naivním investorským drobákům. Hledte, o kolik jste přišli! Jenže jak známo: po velkých flámech...

Protagonisté dne

Georg HOTAR

ŘEDITEL PHOTON ENERGY

Solární firma se dostává z letitých prodělků. Loni z čisté ztráty umazala 3,3 milionu eur. Na konci roku ztráta klesla na 1,7 milionu eur.

str. 5

Leoš NOVOTNÝ

MAJITEL LEO EXPRESSU

Soukromý dopravce loni sice ještě zůstal ve ztrátě, avšak utřil rekordních 263 milionů, což je meziročně o 37 procent více.

str. 5

Narendra MODI

INDICKÝ PŘEDSEDA VLÁDY

Ekonomika země loni oficiálně rostla o 7,3 procenta. Údaj se však patrně opírá jen o velmi hrubé odhady a nejistá šetření.

str. 8

ARGUMENT. Politické strany a hnutí mají zakázáno podnikat, miní ministr financí Andrej Babiš, takže služby, které ANO poskytovalo svým poslancům a fakturovalo je sněmovně, nemohou být podnikáním. Hnutí se tudíž nemusí přihlásit k DPH.

ANO nehodlá zdanit miliony od sněmovny

■ Babišovo hnutí vyfakturovalo Poslanecké sněmovně za poradenství a administrativní práce pro své zákonodárce šest milionů korun. Podle šéfa kontrolního výboru by je mělo zdanit.

Pavel Otto

Ministr financí a šéf ANO Andrej Babiš bojuje proti daňovým únikům, zaměřil se zejména na daň z přidané hodnoty. Přitom stále odmítá zdanit miliony korun, které jeho hnutí od podzimu 2013 do jara 2015 vyfakturovalo sněmovně. Byly to paušály na odborné posudky nebo administrativní práce, na něž mají zákonodárci nárok. Těm ostatním však podobné služby neposkytují partaje. Objednávají si je u třetích stran, například u právních kanceláří či poradenských firem, které platí daň z příjmu a DPH.

„Ministr Babiš má neprůstřelný argument. Tvrdí, že politické strany a hnutí mají zakázáno podnikat, takže služby, které ANO do loňského dubna poskytovalo svým poslancům a fak-

rovalo je sněmovně, nemohou být podnikáním. Proto se podle něj nemusí jeho hnutí přihlásit k DPH,“ řekl šéf kontrolního výboru Vladimír Koniček (KSČM). Vzhledem k tomu, že nesdílí ministrův názor, požádal o stanovisko Finanční úřad. Jinou možnost než obrátit se na Babišovy podřízené neměl.

Expertné
za všechny poslance
stálo loni sněmovnu

32

milionů korun. Jeden
poslanec může
nárokovat až čtrnáct
tisíc měsíčně.

„Stanovisko úřadu jsem ještě neobdržel,“ dodal Koniček.

Názor ANO se přes opakované urgency nepodařilo získat, jeho mluvčí Lucie Kubovičová na dotazy deníku E15 neodpověděla.

Podle výročních zpráv, které povinně předkládají všechny registrované strany a hnutí, si ANO v roce 2013 dalo od sněmovny proplatit 651 tisíc korun, následující rok přes čtyři

miliony a loni více než 1,3 milionu. Částky jsou uvedené v kolonkách s názvem Příspěvek ze státního rozpočtu na činnost strany a hnutí. Když se před rokem objevilo podezření, že poslanci ANO odvádějí do stranické pokladny peníze na expertné, hnutí přestalo sněmovně faktury posílat. Podle šéfa klubu ČSSD Romana Sklenáka má být expertné využíváno výhradně na základě individuálního rozhodnutí poslanců.

„Jsem poslancem od roku 2002 a s něčím podobným jsem se dosud nesešel. V žádné jiné straně to tak nefunguje,“ poznamenal Koniček.

Otázkou také je, zda ANO svým poslancům poradenství a administrativní práce vůbec poskytovalo. Ve skutečnosti to mohla být některá z firem Babišova holdingu. „Podvojně účetnictví hnutí je vedeno společností Agrofert,“ píše se například ve výroční zprávě ANO za loňský rok.

Expertné pro všechny poslance přišlo loni sněmovnu na 32 milionů, jeden zákonodárci může nárokovat až čtrnáct tisíc měsíčně. Vedle toho dostává náhrady za asistenty, pronájem kanceláře ve volebním obvodu či ubytování v Praze.

Vláda chce za záchranu OKD utratit méně

■ Ministr průmyslu Jan Mládek čeká, že mu vlastníci OKD předloží levnější nabídku než dosud. Ti si ale stěžují, že jim nikdy oficiálně neřekl, kolik je stát ochoten zaplatit.

Jan Stuchlík

Vláda chce o osudu černo-uhelné společnosti OKD dál jednat s vlastníky spojenými do skupiny AHG. Ministr průmyslu a obchodu Jan Mládek údajně poslal vlastníkům a hlavním věřitelům oficiální dopis, v němž je vyzval k jednání o variantách řešení situace v předlužené společnosti.

„Je na vládě, aby řekla, kdy a kde se jednání uskuteční,“ reagoval mluvčí AHG Roman Pařík. Ministerstvo informací o dopise nepotvrdilo.

Mládek včera naznačil, že po AHG chce, aby snížila své požadavky na finanční účast státu v restrukturalizaci těžební firmy. Druhou možností je podle Mládka insolvence. Skupina AHG, která ovládá 65 procent hlasovacích práv v matce OKD, společnosti NWR, už dříve navrhla státu odkup akcií za 120 milionů eur a odepsání 400 milionů

eur dluhů. „Nedostali jsme od vlády žádnou oficiální protinabídku. Nemáme ani písemnou reakci na naši nabídku na odkup a spolufinancování restrukturalizace OKD,“ uvedl Pařík.

Kritická je hlavně zásoba hotovosti, která podle podmínek jednoho z dluhů OKD nesmí klesnout pod

40

milionů eur.

Vedení OKD bude o případném vyhlášení insolvence jednat dnes. Kritická je zejména klesající zásoba hotovosti, která nesmí podle podmínek jednoho z dluhů firmy klesnout pod čtyřicet milionů eur.

Případná insolvence by však podle Mládka neznamenal okamžité ukončení těžby.

„V případě insolvence jsou vlastníci povinni zajistit bezpečnost lidí a území a zajistit, aby doly nebyly zatopeny, aby neunikal metan,“ řekl Mládek. Tyto povinnosti by podle něj popřípadě přešly na správce konkurzní podstaty. Pokud by se to nestalo, stát by podle ministra použil mimořádná opatření a zajistil nezbytné činnosti pomocí Státního podniku Diamo.

Vláda odložila insolvenční zákon

Návrh ministra spravedlnosti Roberta Pelikána, aby v případě insolvence těžebních společností s více než 500 zaměstnanci nominovalo a odvolávalo konkurzního správce ministerstvo financí, vláda o týden odložila. Zvláštní úpravu insolvenční těžebních firem Pelikánův úřad obhajuje veřejným zájmem. Pokud vedení OKD podá návrh na insolvenční řízení, bude se vše řídit stávajícím zákonem. Pelikán však chce, aby se jeho novela vztahovala i na insolvenční řízení zahájená před přijetím zákona.

POCTA KARLOVI IV.

Foto: čtk

NA MLÝNSKÉ KOLONÁDĚ v Karlových Varech začal sochař Tomáš Bosambo tvořit pískovou sochu Karla IV. ku příležitosti oslav 700. výročí císařova narození. Na téměř čtyřmetrový monument spotřebuje třicet tun písku. Pracovat bude až do slavnostního zahájení lázeňské sezony 7. května.

Děkan: Učitelé lékařů berou nízké platy

Pokud nebudou na lékařských fakultách učit špičkoví lékaři, může to mít dlouhodobé následky. Upozorňuje na to staronový děkan 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy Aleksi Šedo.

Motivovat nejlepší lékaře, aby se podíleli na výuce, není podle něho jednoduché. „Málo se ví, že lékaři na fakultách jsou ohodnoceni asi v poloviční

výši proti lékařům v nemocnicích. Je to velký problém a chceme, aby se o něm vědělo,“ uvedl Šedo.

Výdaje ze státního rozpočtu na výuku na vysokých školách představují zhruba devatenáct miliard

korun ročně, zatímco před sedmi lety to bylo přes 21 miliard. Fakulty se snaží hledat i jiné zdroje příjmů, třeba v grantech na vědu.

„Pokud se mluví o problému, že lékaři odcházejí do zahraničí, tak se to dá poměrně rychle změnit. Když ale nebudeme mít na lékařských fakultách špičkové učitele, tak tu dobří mladí lékaři nebudou a nebude jaké odchody řešit,“ míní Šedo.

ČSSD o víkendů představila Prvomájový manifest, podle kterého mají tabulkové platy lékařů ve zdravotnictví i ve školství příští rok růst o deset procent. /ač/

Rozhovor na E15.cz

Málo se ví, že lékaři na fakultách jsou ohodnoceni asi v poloviční výši oproti lékařům pracujícím v nemocnicích.

Krátce

Rozpočet vykázal rekordní přebytek

Přebytek státního rozpočtu koncem dubna klesl na 30,5 miliardy korun z březnových 43,6 miliard. Je to nejlepší výsledek hospodaření státního rozpočtu za duben od roku 1993, uvedlo ministerstvo financí. Loni v dubnu byl rozpočet ve schodku 0,4 miliardy korun a na celý letošní rok je schválen deficit sedmdesát miliard korun. Podle analytiků pomohla zejména rostoucí ziskovost firem.

Více E15.cz

Česko posílí nábor Ukrajinců ve Lvově

Ministerstvo zahraničí posílí kancelář v ukrajinském Lvově o pět pracovníků k vyřizování pracovních víz. Podle ministra zahraničí Lubomíra Zaorálka (ČSSD) tak chce diplomacie vyhovět požadavkům zaměstnavatelů, kteří volají po jednodušším procesu získávání pracovníků ze zahraničí.

Více E15.cz

Linka Praha-Čcheng-tu začne létat v půli června

Dvakrát týdně budou od poloviny června létat spoje mezi Prahou a čínským městem Čcheng-tu. Během návštěvy čínské delegace ve Středočeském kraji to řekl spolupředseda s'čchuan-sko-české rady pro ekonomickou a obchodní spolupráci Jan Kohout. České hlavní město má teď pravidelné letecké spojení pouze s Pekingem.

Blok proti islámu potvrdil konec s Úsvitem

Akční rada Bloku proti islámu většinou podpořila rozhodnutí výkonného výboru, který vypověděl smlouvu o volební spolupráci sněmovní opoziční straně Úsvit-Národní koalice. Představitelé bloku Martin Konvička a Petr Hampl koncem minulého týdne oznámili, že zakládají politické hnutí, jež bude příští rok kandidovat ve sněmovních volbách. /čtk/

NÁZORY str. 11

Legendární Baráčnická rychta končí

■ Italský hoteliér Giorgio Bonelli nahradí stávajícího provozovatele slavné pražské restaurace. Spolku baráčníků bude platit vyšší nájem, spolek mu ale bude splácet půjčku na rekonstrukci.

Daniel Novák

Milovníci uliček a hospod Malé Strany přijdou o jednu z ikon. Restaurace Baráčnická rychta schovaná v uličce mezi americkou ambasádou a Nerudovou ulicí na konci června zavře a ve stávající podobě už neotevře. Veleobec sdružených obcí baráčníků současnému provozovateli neprodoužila nájem. Naopak se na něm dohodla s vlastníkem sousedního pětihvězdičkového hotelu Alchymist. Tím je italský podnikatel Giorgio Bonelli.

„Baráčnická rychta bude patřit k hotelu, bude však vařit českou kuchyni,“ uvedla syndička veleobce Jaroslava Trojanová. Pro hoteliéra Bonelliho je rychta zajímavá

tím, že kromě restaurace zahrnuje také ubytovací část. Hotel Alchymist, na něj navazující zahrada a Baráčnickou rychtu tak bude moci propojit do jednoho komplexu.

Slova baráčníků o české kuchyni smutek štamgastů nerozptýlila. Není totiž vůbec jasné, jak konkrétně bude nový podnik vypadat. „Když se podíváte na hotel Alchymist a jeho zahradu u rychty, tak je důvod k pesimismu. Obávám se, že rekonstrukce bude pro tuto hospodu hřebíčkem do rakve,“ řekl jeden ze stálých hostů, režisér Luděk Svoboda.

Baráčnická rychta byla kromě piva a jídla oblíbená také díky kultuře. Mezi pravidelné návštěvníky hospody patřil například básník

Foto: E15 Michael Tomáš

ČAS SE KRÁTÍ. Příležitost navštívit zastrčenou hospodu ve stávající podobě bude do konce června.

Egon Bondy a další výrazné postavy undergroundu sedmdesátých let. V přilehlém sálu hrály pravidelně kapely všech žánrů. V posledních letech se stal též domovskou scénou divadla rockera Kamila Střihavky.

Baráčníkům ovšem vadilo, že nad kulturní produkci neměli kontrolu. Kontrakt s hoteliérem jim to má umožnit. „Všechna vystoupení už půjdou přes nás. Jsme otevření například slovanským lidovým tancům,“ nastínila směřování Trojanová.

Ještě před přesunem objektu do italských rukou

Černý vůl svou smrt přežil

V roce 2011 měla na kahaníku i nedaleká restaurace U Černého vola, další legenda. Tehdejší nájemce odcházel do důchodu a hrozilo, že radnice Prahy 1 poskytne prostor někomu, kdo z něj bude chtít v lokalitě plně turistů vytěžit co nejvíce. Štamgasti a tisíce podpisů na petici ale nakonec radnici přiměli, aby stávající smlouvu přenechala hospodskému, kterého vybrali s jeho předchůdcem.

baráčníci objekt opraví. Rychta je podle nich v havarijním stavu. Vyžádá si to investici kolem osmdesáti milionů korun. Financování ještě spolek zajištěné nemá. Aktuálně se snaží vydolovat peníze z evropských fondů, podle Trojanové se obrátil také na vládu.

Baráčníci počítají rovněž s tím, že jim Bonelli bude odvádět na nájem více peněz než dosavadní hospoda. Současně ale italskému byznysmenovi budou splácet půjčku ve výši osmi milionů, kterou jim na opravu slíbil.

Krátce

Hračkařské firmy zvýšily výrobu

České firmy loni zvýšily produkci hraček o desetinu. Vyrobity hračky za 2,65 miliardy korun, většinu pro export. Vývoz se zvýšil o 100 milionů na 1,9 miliardy. V tuzemsku se prodaly hračky celkem za 6,6 miliardy korun, meziročně o osm procent více. Populární jsou retro hračky typu Igračka. Z novinek byl velký zájem o drony.

Produkce masa vzrostla

Produkce masa v Česku v prvním čtvrtletí meziročně vzrostla o 0,6 procenta

na 109,6 tuny. Vyrobeno bylo více hovězího a drůbežího masa, u vepřového produkce klesla. Nákup mléka byl vyšší o 4,1 procenta a činil 625 milionů litrů. Kromě cen jatečného skotu, které se meziročně téměř nezměnily, ceny klesly, u mléka zhruba o šestinu.

Banky poskytly více úvěrů

Bankovní úvěry dosáhly ke konci března 2,835 bilionu korun, což byl meziroční nárůst o 6,9 procenta. Objem úvěrů čerpaných domácnostmi byl koncem čtvrtletí 1,244 bilionu korun, tedy o 8,2 procenta více než před rokem. /čtk/

Fond Genesis Capital znásobil nákupní sílu

Ani ne tři čtvrtě roku po vzniku nového fondu GPEF III, který chce investovat do malých a středních podniků, se jeho správci Genesis Capital podařilo značně zvýšit palebnou sílu. Původně měl fond k dispozici 45 milionů eur. Začátkem února ohlásil navýšení kapitálu na 60 milionů. Nyní je pravděpodobné, že do něj investoři nasypou až 80 milionů eur, tedy přes dvě miliardy korun. O navýšení se postarali investoři typu České spořitelny nebo Komerční banky.

„Je to ve firmě velká historická změna. Musíme to řešit personálně i strukturou investic,“ řekl v rozhovoru s deníkem E15 řídící partner Genesis Capital Jan Tauber.

Suma umožní společnosti udělat deset až čtrnáct investic. Podle šéfa Genesis ale vyšší kapitál znamená také změnu akvizičních cílů. Mísoto dosavadních čtyř milionů eur na jednu investici jich nyní firma má až osm.

„Do konce roku 2016 tři až čtyři investice uděláme. Díváme se na výrobu, projekt-

ový byznys ve výrobě strojů, jedna příležitost je v oblasti služeb pro velké farmaceutické podniky,“ dodal Tauber. S podobným počtem jako u investic počítá tento rok Genesis také v případě prodeje firem z portfolia.

Novinkou je i rozšíření zeměpisného záběru. Fondy Genesis se dosud zabývaly byznysem v Česku a na Slovensku. GPEF III může až dvacet procent prostředků investovat v dalších sousedních zemích a v Maďarsku.

/dnv/ **ROZHOVOR str. 12-13**

Photon Energy čeká růst díky Číňanům

■ Loni solární firma Photon Energy zvýšila provozní zisk EBITDA o 75 procent. Tržby vzrostly na více než 13 milionů eur.

Jan Stuchlík

Solární společnost s českými kořeny Photon Energy by brzy mohla vyběhnout z letitých ztrát. Loni umazala z čisté ztráty 3,3 milionu eur. Na konci roku ztráta klesla na 1,7 milionu eur. A to při růstu tržeb o 13 procent na 13,32 milionu eur a provoz-

ního zisku EBITDA o 75 procent na 6,15 milionu eur.

Zatím zhruba čtyři pětiny tržeb Photon Energy pocházejí z prodeje elektriny z vlastních fotovoltaických elektráren. Ty jediné jsou zatím ziskové. Rychle se však rozvíjí servis a údržba solárních elektráren. Ve správě už má firma 150 megawattů elektráren v Evropě a Austrálii. Posledním přírůstkem bylo 35 megawattů v Rumunsku. Další zakázky by mohly přijít v příštích týdnech a měsících.

Letos na jaře Photon Energy uzavřel dohodu o spolupráci s čínským

výrobce centrálních střídačů China Electronics GreatWall Energy o servisu a distribuci centrálních střídačů značky Satcon v Evropě a Austrálii. Great Wall převzala všechna práva na značku Satcon po krachu americké společnos-

Hospodaření Photon Energy /v mil. eur/

	2013	2014	2015
tržby	13,88	11,76	13,32
zisk EBITDA	3,31	3,5	6,15
čistý zisk	-5	-5,03	-1,72

Pramen: pe

ti Satcon Technology v roce 2013 a od té doby vyrábí střídače Satcon především pro čínský trh. „Díky dohodě máme přímý přístup k originálním náhradním dílům, které majitelé velkých elektráren se střídači Satcon dosud postrádali,“ říká mluvčí Photon Energy Jan Krčmář.

Střídače Satcon se v minulých letech instalovaly především na velké elektrárny. Díky spolupráci se tak česká firma může dostat ke správě desítek megawattů elektráren po celé Evropě. „Evropský solární trh se navíc konsoliduje, v čemž

vidíme velký potenciál pro růst. Když naši stávající zákazníci staví nebo kupují další solární elektrárny, je velká šance, že je svěří do správy právě nám,“ dodává ředitel Photon Energy Georg Hotar.

Podíl provozu a údržby by se měl podle Hotarova odhadu už letos posunout ze sedmi na deset procent celkových tržeb. Další rozvoj plánuje v Austrálii, kde loni Photon Energy postavila nebo začala stavět tři elektrárny. Celkem bude mít u protinožců jeden megawatt instalovaného výkonu.

Dráhy řeší úroky z arbitráže

Jan Šindelář

České dráhy nemohou uzavřít spor o peníze se Škodou Transportation, přestože předminulý týden poslaly Škodě přes 750 milionů korun jako inflační navýšení a penále za dodávku lokomotiv. Dopravce musí podle generálního ředitele Pavla Krtky vyřešit otázku úroků. Ty činí 166 tisíc korun denně a nebyly součástí převodu.

„Výši úroků nyní řešíme, protistrana je každopádně vymáhá,“ řekl Krtek. Jedna z otázek zní, odkdy se úroky mají počítat, tedy jak dlouho byla platba v prodlení. Škoda úroky počítá od 17. prosince 2015, což by k datu převodu činilo asi dvacet milionů korun.

Krtek znovu hájí zaslání peněz jako nutnost, neboť dráhy si nemohou dovést dluhy po lhůtě splatnosti vzhledem k ratingu a chystané emisi dluhopisů. Ty chtějí dráhy vydat už v květnu v objemu 300 milionů eur. Hlavním cílem je

náhrada stejně velké emise z roku 2012, která je letos splatná.

Zaplacení arbitrážní sumy Škodě kritizoval ministr dopravy Dan Ťok jako unáhlené. Podle Krtky ale převod schválily všechny vrcholné orgány společnosti, kde má ministerstvo dopravy rozhodující podíl. Drážní manažer tvrdí, že nebyla jiná cesta poté, co Škoda odmítla dohodu s takzvanou nulovou variantou. Tu prosazovaly dráhy a spočívala v tom,

že jim bude celá částka odpuštěna. Škoda se tak měla spokojit se 468 miliony, které dráhy poslaly loni, neboť šlo o sumu splatnou do tří dnů od listopadového výroku arbitrážního soudu.

Škoda naopak prosazovala dohodu, podle které by drahám odpustila zhruba 400 milionů; ovšem v nefinančním plnění. Nabízela dodávku vlaku nebo periodické opravy. „Představenstvo drah dospělo k závěru, že dohoda by neodpovídala péči řádného hospodáře, tudíž byla nepřijatelná,“ řekl Krtek.

Více E15.cz

Leo Expressu stouply tržby

Soukromý železniční a autobusový dopravce Leo Express loni zůstal ve ztrátě, hospodaření se ale výrazně zlepšilo. Společnost utržila rekordních 263 milionů korun, meziročně o 37 procent více. „Za pozitivními čísly stojí zejména stále vzrůstající oblíbenost našich vlakových spojů na východním Slovensku – v Košicích a v Prešově. V loňském roce jsme propojili Prahu s ukrajinskými městy Užhorod a Mukačevo,“ uvedl generální ředitel firmy Peter Koehler.

U spojů v České republice byl podle něj růst o poznání

pomalejší. V tuzemsku firma provozuje páteřní vlakové spoje z Prahy na Ostravsko a Zlínsko a autobusové linky z Prahy do Českých Budějovic a Českého Krumlova. Hrubý provozní zisk EBITDA se loni ztrojnásobil na 25 milionů. Celkově společnost za loňský rok vykázala ztrátu 84 milionů, když v roce 2014 skončila v minusu 137 milionů. Podle vedení firmy byl přitom loňský prosinec první měsíc, kdy výnosy překonaly veškeré náklady včetně odpisů a úroků, a dopravce tak za poslední loňský měsíc skončil v černých číslech.

Počet pasažérů Leo Expressu loni vzrostl o 210 tisíc na 1,1 milionu.

Společnost chce letos dále rozvíjet svou působnost, a to hlavně do Rakouska a Německa. „Expanze se bude týkat autobusové i vlakové dopravy, a to jak v komerční, tak závazkové oblasti. Cílem je další růst o 30 až 40 procent pro rok 2016,“ uvedla mluvčí Petra Valentová. Leo Express podnikatele Leoše Novotného vstoupil na český dopravní trh zavedením vlakové linky Praha–Ostrava v roce 2012. Později přidal i autobusovou dopravu. /sin/

Asi
20 milionů
korun by dráhy mohly
Škodě zaplatit
na úrocích.

Foto: čtk

Česko je ráj hudebních festivalů, boj s rozpočty ale trvá

■ Pořadatelé hudebních festivalů jsou v plném proudu příprav. Line-upy se plní, v některých případech i zvuknými jmény. Část akcí má **rostoucí rozpočty** v řádu desítek milionů, jiné naopak **zmizely** z festivalové mapy.

Také letos se v Česku uskuteční několik desítek hudebních festivalů. Těch největších vícedenních za účasti zahraničních kapel bude zhruba patnáct. Se stoupajícími nároky kapel a potřebnými investicemi do zázemí ale stoupají i rozpočty, které u největších akcí dosahují několika desítek milionů korun. Udržet se v zisku tak podle pořadatelů není jednoduché. Zejména kvůli tomu už v minulosti z mapy hudebních akcí zmizely velké akce jako třinecká Noc plná hvězd či festival v Panenském Týnci.

„Vloni jsme se opět dostali do černých čísel a věříme,

že v nich zůstaneme i letos,“ řekl ředitel královéhradeckého festivalu Rock for People Michal Thomes. Vzpomněl přitom na ročník 2012, kdy bouře znemožnila vystoupení hlavním hvězdám Faith No More i dalším kapelám a akci poslala do ztráty. Ekonomický úspěch festivalu s rozpočtem okolo čtyřiceti milionů je podle Thomese přímo úměrný divácké návštěvnosti. „Hlavním faktorem je nyní ústup krize a ekonomické nejistoty. V tomto ohledu s nadějí sledujeme zlepšující se ekonomické ukazatele i optimističtější náladu mezi lidmi,“ doufá Thomes. Letos chce

diváky nalákat na Massive Attack či The Offspring.

S rozpočtem bojuje i další z největších akcí Colours of Ostrava a jeho dvě menší sesterské akce, jimiž jsou Festival v ulicích, který je zdarma, a hudební konference Czech Music Crossroads. „Festival Colours of Ostrava byl ziskový a zisk pokryl ztrátu z dalších dvou projektů. Takže jsme s celkovým výsledkem spokojeni. Je to vždy vliv mnoha faktorů. Mezi ty, které neumíme ovlivnit, patří samozřejmě počasí,“ říká mluvčí ostravské akce Jiří Sedlák. Rozpočet Colours přitom letos opět mírně stoupne na osmdesát milionů korun. Festival se zvětšuje, takže například počet scén se letos rozroste na dvaadvacet. Další investice směřují do zázemí industriálních Dol-

ních Vítkovic, kde se festival již tradičně koná. Kvůli tomu je také letos vstupné o něco vyšší než v minulých letech. „Hlavním důvodem je podobně jako loni neustálý růst cen zahraničních kapel, stále širší program a naše snaha zkvalitňovat zázemí a poskytovat ještě lepší servis,“ podotkl Sedlák.

Souboj s rozpočtem neodradil pořadatele pražského United Islands od nové akce. Tou bude ve stejném červnovém termínu placený festival Metronome s rozpočtem asi čtyřicet milionů, který bude lákat na legendárního Iggyho Popa či Foals. „V loňském roce byl United Islands mírně ztrátový. Důvodem byla nenaplněná partnerská struktura, ale s tím se samozřejmě musí při plánování na několik let dopředu počítat. Zároveň se

nám daří pořádat i další akce během roku, takže firma jako celek skončila v mírném zisku,“ uvedl šéf obou akcí David Gaydečka.

V případě United Islands přitom stoupající zájem diváků v posledních letech nezvedl příjmy, ale naopak, neboť festival je tradičně zdarma. „Nárůst návštěvnosti pro nás znamená především zvýšení nákladů, protože je nutné všem zajistit co největší komfort,“ podotýká Gaydečka. Tento fakt však v rozpočtu vyrovnává například položka na občerstvení, neboť v posledních letech podle něj roste zájem ze strany cateringových společností dodávat na festival občerstvení. „Zde jsme schopni dost peněz ušetřit. Pro firmy jde o prestižní záležitost, že se mohou stát součástí United Islands,“ dodává.

Na
80 milionů
stoupl letošní rozpočet
festivalu Colours
of Ostrava.

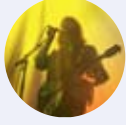
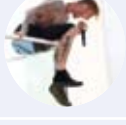
Stranu připravil

Dušan
Kůtner

Největší festivaly v Česku v roce 2016

(vstupné na celý program)

Název festivalu	Datum konání	Výběr z účinkujících	Cena vstupenky
MetalFest Open Air Plzeň	3.-5. 6.	 Nightwish , Zakk Wylde, Lordi, Stratovarius, Dirkschneider	1300 korun
Aerodrom Festival	15. 6.	 Korn , Billy Talent, Bad Religion, Bring Me The Horizon	1490 korun
United Islands of Prague	23.-26. 6.	program ještě nebyl představen	zdarma
Prague Metronome Festival	25.-26. 6.	 Iggy Pop , Foals, The Kooks, Crystal Fighters	1600 korun
Rock for People Hradec Králové	3.-5. 7.	 Massive Attack , The Offspring, Bullet For My Valentine, Five Finger Death Punch	1650 korun
Colours of Ostrava	14.-17. 7.	 Tame Impala , Of Monsters and Man, Thievery Corporation, Underworld	2490 korun
Masters of Rock Vizovice	14.-17. 7.	 Avantasia , Slayer, Megadeth, Apocalyptic, Waltari	1500 korun
Mighty Sounds Čápvův Dvůr	22.-24. 7.	 The Casualties , The Rumjacks, The Bones, The Real McKenzies	1250 korun
Benátská!	28.-31. 7.	 Tom Jones , Jesus Christ SuperStar	1300 korun
Brutal Assault Josefov	10.-13. 8.	 Ministry , Abbath, Moonsorrow, Grave	1800 korun (do 30. 4.)
Hip Hop Kemp Hradec Králové	18.-20. 8.	 Machine Gun Kelly , Looptroop Rockers, Wiley, H16, Smack	1500 korun
Trutnoff Open Air	18.-21. 8.	 Parovoz , Stelar, Jake Bugg	1400 korun

Pozn.: některé festivaly ještě budou oznamovat
jména dalších vystupujících

Pramen E15

JEN V AKTUÁLNÍM VYDÁNÍ LIDÉ A ZEMĚ SE DOZVÍTE:

**PRÁVĚ
V PRODEJI**

VÁLKA V SÝRII NA VLASTNÍ KŮŽI!

Indická čísla je třeba brát s rezervou

■ Podle oficiálních údajů indická ekonomika loni rostla o omračujících 7,3 procenta. Toto číslo je ale založeno na nepravdivých šetřeních a hrubých odhadech.

Zdeněk Pečený

Loňský hospodářský růst největší světové demokracie překonal všechny významné ekonomiky včetně té čínské. Stejně jako u ní se ale nyní i u Indie objevují pochybnosti nad spolehlivostí oficiálních statistik. Ty mohou být u rozvíjejících se zemí zavádějící i v situaci, kdy zrovna neukazují nejlepší ekonomický růst na světě. O to větší pochybnosti budí v časech, kdy se takovým růstem chlubí.

Indie rozhodně není snadno měřitelná. Většina firem je miniaturních, nikde neregistrovaných a operujících pouze s hotovostí.

Většina zaměstnanců není v účetnictví evidována. Ne příliš časté vládní průzkumy jsou tak jen odhadem toho, jakou ekonomickou hodnotu krámký v postranních uličkách, venkovní trhy a další cashové části ekonomiky skutečně přidávají.

Na rozdíl od ukazatelů čínského ekonomického růstu se analytici u indického nedomnívají, že by byl politicky manipulován. Přesto by podle nich měl nést varovný nápis: „Brát s rezervou“. „HDP v Indii je více než v jiných ekonomikách spíše pouhým odhadem než ukazatelem,“ uvedl nedávno pro deník Wall Street Journal Neelkanth Mishra z bombajské pobočky Credit Suisse.

Mlha, která zahluje indický ekonomický růst, znamená řadu problémů pro analytiku a politické lídry. Indická centrální banka, která navzdory silnému vykazovanému růstu cítí, že ekonomice dochází dech, snížila základní úrokovou sazbu od počátku loňského roku již pětkrát.

Foto: profimedia.cz

HLAVNĚ NEPOPLÉST. Vypadají skoro stejně, ale hodnota konvertibilních pesos (vlevo) je čtyřicetkrát vyšší než těch kubánských (vpravo).

Kuba má stále dvojí peso

■ Havana sice ruší poplatek z výměny dolarů, se sjednocením dvou variant svého pesa ale otálí.

Tomáš Stingl

Cizinec zaplatí za stejnou službu na Kubě zatím pořád čtyřicetkrát víc než samotní Kubánci. Důvodem je přežívající systém dvojí měny. Turisté nebo zahraniční podnikatelé musejí platit takzvaným konvertibilním pesem, které je vázáno pevným kurzem 1:1 k dolaru. Naopak „normální“ kubánské peso, jímž platí místní, odpovídá hodnotou zhruba jedné koruny.

V dubnu mělo podle původních plánů dojít ke sloučení kubánské měny v jedinou. Vláda oznámila záměr na sjednocení pesa už před třemi lety jako součást balíku hospodářských reforem. „Ani se spěchem, ani s pauzami,“ charakterizoval ovšem před několika dny na sjezdu Komunistické strany Kuby prezident Raúl Castro rychlost, s jakou mají být změny zavedeny. Zkrotit tak naději na rychlé reformy. Konkrétně s jednotnou měnou Kubánci váhají, protože řeší rébus, jaký jí dát do vínku nový kurz. Silné peso by si přáli řadoví Kubánci, slabší kurz zase vývozci. Spekuluje se o hodnotě kolem 15 pesos za dolar.

Odkládání jednotné měny ale vytváří prostor pro různé „šmelení“ a působí zmatek mezi investory, kteří se nyní do země valí. „Člověk nemusí být expert, aby chápal, jaký chaos přináší existence dvou měn a čtyř různých směnných kurzů,“ podotkl k situaci Fernando Ravnsberg z listu Havana Times.

Kubánská vláda alespoň ohlásila jeden důležitý krok. Brzy zruší zvláštní deseti-procentní poplatek, který se dosud na Kubě platil při výměně dolaru za peso. Opatření, jež bylo součástí obchodní války mezi Kubou a USA, má být gestem při sbližování obou zemí. Ušetří tak i kterýkoli turista, který bude na Kubě měnit dolary.

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 2. 5. 2016

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	18,006
Čína	1	3,635
Dánsko	1	3,635
EMU	1	27,050
Chorvatsko	1	3,598
Japonsko	100	22,090
Kanada	1	18,802
Maďarsko	100	8,703
Norsko	1	2,930
Polsko	1	6,171
Rusko	100	36,340
Švédsko	1	2,947
Švýcarsko	1	24,595
Turecko	1	8,432
USA	1	23,534
Velká Británie	1	34,569

Akcie na pražské burze

2. 5. 2016

Název	Kurz [Kč]	Změna [%]
CETV	63,50	-0,31
ČEZ	455,00	-1,39
Erste Bank	676,10	-0,12
Fortuna	88,00	0,11
Kofola	419,60	1,11
KB	4 840,00	-0,39
NWR	0,12	9,09
O2 CR	239,00	-0,42
Pegas	813,40	-2,00
Philip Mor. ČR	12 301,00	-0,72
PLG	206,50	-0,24
TATRY	640,00	0,00
Unipetrol	186,70	-2,25
VIG	530,10	-1,47
Celkový objem (v tisících korun)	273 116,03	

Krátce

Tvůrce bitcoinu vystoupil z anonymity

Tvůrcem kybernetické měny bitcoin je australský podnikatel Craig Wright. Sám to uvedl v rozhovoru pro BBC a poskytl i důkazy. Přiznáním končí roky spekulací, kdo s originálním nápadem digitálního peněžního systému přišel. Dosud tvůrce vystupoval pod jménem Satoši Nakamoto.

Berkshire Hathaway zvažuje prodej svých investic

Americká společnost Berkshire Hathaway miliardáře Warrena Buffetta by byla podle svého majitele ochotna prodat své velké investice v American Express, Coca-Cole a dalších firmách, pokud by zjistila, že existují lepší volby.

Velci ruští těžaři snížili těžbu

Těžba ropy v Rusku v dubnu klesla na 10,84 milionu barelů z březnového téměř 30letého maxima 10,91 milionu barelů. Těžbu snížili hlavně velcí těžaři jako Lukoil, Gazprom Nef't a Gazprom, tvrdí ruské ministerstvo pro energetiku. /čtk/

Expertí sázejí na finance a hazard

■ Pastí na investorské peníze mohou být tituly jako ČEZ nebo O2.

Jaroslav Bukovský

Akcie financí a hazardu prý patří v menu pražské burzy mezi nejzajímavější volby. Nejčastěji je během dubna alespoň zmiňovali ve svých reportech domácí i přespolní analytici. Vůbec nejvíce, bez-

mála třicet procent ročního zhodnocení, dali do vinku akciím Fortuny experti Wood & Company. Za dobrý peníz jsou prý ale na burze i banky či krizi burziánské důvěry nedávno stížená pojišťovna VIG. Pastí na peníze se naopak mohou stát obory jako energetika nebo telekomunikace. Zhruba pětinu investice k dobru věští do roka a do dne na akciích Erste a Komerční banky analytici německé

Deutsche Bank a americké Keefe, Bruyette & Woods. Na nákupy finančních titulů rádi vyrazit i Raiffeisen Centrobank, v případě obou bankovních akcií vidí patnáctiprocentní zisk. Po výprodejích mohou zaujmout i akcie VIG. Ty v polovině března propadly takřka o dvacet procent poté, co rakouská pojišťovna ohlásila slabší kondici byznysu. Bankéři britské HSBC sází na 16 procent ročního zisku.

Černého Petra si prý naopak mohou vybrat investoři na ČEZ. Podle Credit Suisse je cena energetických akcií momentálně o 18 procent nadsazená. Švýcarští bankéři šli totiž o třetinu dolů s roční cílovou cenou akcií ČEZ. „Důvodem je výrazné snížení

výhledu finančních výsledků firmy v důsledku dalšího poklesu cen elektřiny ve střední Evropě a očekávané vyšší deprecie a amortizace v důsledku vyšších kapitálových výdajů v předcházejících letech,“ říká

akciový expert Credit Suisse Damien Boey.

Mezi dalšími pastmi na investorské peníze zmiňují experti akcie O2 nebo Stock Spirits. Likérka si

od americké JP Morgan

vysloužila černý scénář šestnáctiprocentního ročního propadu, proti telekomunikacím pak sází Deutsche Bank. Investorům radí zbavit se akcií O2, v opačném případě jim prý během nadcházejících dvanácti měsíců hrozí pětinnové ztráty.

Vůbec nejvíce, bezmála

30 %

ročního zhodnocení, věští experti Wood & Company akciím Fortuny.

Vybraná investiční doporučení /duben 2016/

datum	titul	analytický dům	cílová cena	doporučení
28. 4.	Erste	Keefe, Bruyette & Woods	833 korun	nadvážit
27. 4.	O2	Deutsche Bank	195 korun	prodat
25. 4.	ČEZ	Deutsche Bank	470 korun	koupit
13. 4.	ČEZ	Credit Suisse	386 korun	neutral
7. 4.	Komerční banka	Raiffeisen Centrobank	5600 korun	koupit

Pramen Monitoring E15

Výsledky

Allianz

Největší evropská pojišťovna zvýšila čistý zisk v prvním čtvrtletí o zhruba 21 procent na 2,2 miliardy eur. Za nárůstem stojí zčásti jednorázové položky, uvedl podnik v dnešním sdělení. Provozní zisk se snížil meziročně o 3,5 procenta na 2,8 miliardy eur, překonal ale odhady expertů. Příjmy společnosti během tří měsíců do března klesly o 6,4 procenta na 35,4 miliardy eur.

Ferrari

Italský výrobce luxusních automobilů v prvním čtvrtletí zvýšil čistý zisk o 19 procent na 78 milionů eur. Provozní zisk Ferrari v prvním čtvrtletí stoupl o 11 procent na 178 milionů eur. Překonal tak očekávání analytiků, kteří jej odhadovali na zhruba 164 milionů eur. Dodávky automobilů zákazníkům se zvýšily o 15 procent na 1882 vozů. V celém letošním roce hodlá Ferrari dodat zákazníkům přes 7900 automobilů. Loni dodávky stouply o šest procent na 7664 vozů. /čtk/

STRATEGIE

MĚSÍČNÍK O MÉDIÍCH,
REKLAMĚ
A MARKETINGOVÉ
KOMUNIKACI
→ ZALOŽENO 1993

WWW.STRATEGIE.CZ

DOSTUPNÉ
ELEKTRONICKY

Krátce

Greenpeace zveřejnilo tajné dokumenty

Hnutí Greenpeace varuje, že chystaná dohoda o volném obchodu mezi Evropskou unií a USA poškodí evropské spotřebitele a bude mít i negativní dopad na životní prostředí. Hnutí proto včera na internetu zveřejnilo tajné dokumenty z vyjednávání, aby si utajovaná data mohl kdokoli projít.

Dohoda o obnovení příměří v Sýrii se rýsuje

USA se spolu s Ruskem a dalšími partnerskými zeměmi přiblížily k dohodě o obnovení příměří v Sýrii. V Ženevě to řekl šéf diplomacie USA John Kerry. Příměří má být rozšířeno i na město Aleppo. Minulý týden bylo vyjednáno lokální příměří pro Latákiju a Damašek s okolím. /čtk/

Trump jde do boje o Indianu s náskokem

■ Donald Trump jde do dnešních republikánských primárek v Indianě s náskokem 15 procentních bodů na Teda Cruze. Demokratka Hillary Clintonová si drží těsný čtyřprocentní náskok.

Zdeněk Pečený
Od našeho zpravodaje

Nejnovější průzkum pro televizi NBC a deník Wall Street Journal ukazuje, že voliči v Indianě nesouhlasí s paktem outsiderů Teda Cruze a Johna Kasicha, který

má zabránit Trumpovi v nominaci. Trumpovi přisoudil průzkum 49, Cruzovi 34 a Kasichovi 13 procent hlasů.

To Trumpovi dává slušnou šanci vyhrát ve státě, o kterém Ted Cruz včera prohlásil, že by mohl být jeho poslední šancí k zabránění Trumpovi v zisku republikánské nominace před červencovým shromážděním republikánů v ohňiském Clevelandu. Trump se od drtivého vítězství ve státě New York přede dvěma týdny veze na vítězně vlně. Minulý týden vyhrál ve všech pěti státech, kde se hlasovalo. „Jasně, je hotovo,“ řekl poté.

V Indianě se bude rozdělovat 57 delegátů. Tři nabízí každý z devíti volebních

okresů s tím, že všechny tři v každém jednotlivém okrese bere vítěz. Zbýlých třicet dostane ten, kdo získá nejvíce hlasů v celém státě Indiana.

Trumpův hlavní soupeř Ted Cruz teoreticky může nasbírat dost delegátů na to, aby favoritovi zabránil získat potřebných 1237. Společně přitom na svou čerstvě vybranou viceprezidentskou kandidátku Carly Fiorinaovou a na podporu indianského guvernéra Mika Pence. Pokud však

Trump vyhraje 57 delegátů, o něž se v Indianě hraje, i tyto teoretické šance se významně zúží.

V táboře demokratů průzkumy přisuzují Hillary Clintonové, která minulý týden vyhrála čtyři z pěti států, 50 a Berniemu Sandersovi 46 procent hlasů. „Už se zdá téměř nevyhnutelné,

že v listopadu do voleb půjdou Trump a Clintonová,“ uvedl Lee M. Miringoff, ředitel Marist College Institute for Public Opinion.

Poslední anketa NBC dává Trumpovi v Indianě

49 %

hlasů, Cruzovi 34 a Kasichovi 13.

POLÁCI VZPOMÍNALI

PŘED KRÁLOVSKÝM hradem ve Varšavě, stejně jako po celém Polsku, včera vzpomínali naši severní sousedé na všechny své vojáky, kteří zahynuli při osvobození země během druhé světové války.

Šest zemí chce pokračovat v kontrolách na hranicích

Šestice zemí napsala dopis Evropské komisi, v němž žádají prodloužení dočasných kontrol na vnitřních hranicích schengenského prostoru, aby bylo možné monitorovat příliv migrantů. Belgie, Dánsko, Francie, Německo, Rakousko a Švédsko si přejí prodloužit kontroly na hranicích o dalších šest měsíců.

Loni v září osm z 26 členských států schengenského prostoru volného pohybu

osob zavedlo pohraniční kontroly s cílem omezit a monitorovat příliv uprchlíků na základě pravidel EU, která umožňují státům obnovit kontroly za jistých okolností maximálně na dobu osmi měsíců.

Německo, které bylo první zemí, jež na hranici zavedla kontroly, dosáhne osmiměsíčního limitu tento měsíc. Pro Dánsko, které začalo s kontrolami na své hranici s Německem v lednu,

osmiměsíční termín vyprší v září, pro Švédsko to bude již v červenci. /čtk/

Turecko v plnění podmínek pokročilo

Turecko udělalo velký pokrok ve snaze splnit evropské podmínky k tomu, aby Evropská komise mohla navrhnout zavedení bezvízového styku pro turecké občany. Řekla to mluvčí komise Mina Andreevová.

Volkswagenu hrozí stávka

Německý odborový svaz IG Metall varoval automobilku Volkswagen, že by mohla čelit protestům zaměstnanců, pokud by se snažila protahovat jednání o zvýšení mezd. Volkswagen při včerejším druhém kole rozhovorů nepředložil žádnou mzdovou nabídku. Obě strany se podle automobilky nejprve musejí

domluvit na strukturálních reformách.

Jednání se týkají zhruba 120 tisíc zaměstnanců Volkswagenu v Německu. IG Metall požaduje pro tyto zaměstnance i další pracovníky ve strojírenském sektoru a kovoprůmyslu pětiprocentní zvýšení mezd. Volkswagen přitom v současnosti čelí

rozsáhlým nákladům spojeným se skandálem kolem falšování testů emisí.

IG Metall druhé kolo jednání s Volkswagenem kvůli absenci návrhu po pouhé hodině přerušil. „Volkswagen nepoložil nic na stůl a my jsme naštvaní,“ uvedl hlavní vyjednávač svazu Hartmut Meine. /čtk/

Tvář dne

„Do Evropy stále přichází velký počet migrantů a my musíme hlídat, kdo vstupuje do naší země přes německo-dánskou hranici,

řekla dánská ministryně pro integraci Inger Støjbergová
str. 10

Foto profilmedia.cz

Komentář

David Marek

Růst mezd? Deset procent neutáhneme

Deset procent pro každého. Konec vykořisťování. Zaměstnanci by měli mít více z růstu ekonomiky. Taková a podobná hesla zaplavují veřejný prostor. Pro odboráře je to práce, za niž si je zaměstnanci platí. Pro politiky zase nástroj pro sběr hlasů, volby se blíží. Jak je to tedy se mzdami? Dostáváme málo? Jaký je prostor pro růst?

Vývoj mezd má svou krátkodobou dynamiku diktovanou hospodářským cyklem. A také dlouhodobý trend svázaný s vývojem produktivity, cen a struktury ekonomiky. Během hospodářského cyklu se mzdy a firemní zisky chovají odlišně. Mzdy většinou nijak dramaticky nerostou, ale také málokdy (nominálně) klesají. Ve srovnání s tím jsou firemní zisky podstatně kolísavější. Jednoduše proto, že při zmíněné strnulosti mezd musejí firemní zisky vstřebat výkyvy ve vytvořené přidané hodnotě při

kolísání ekonomiky mezi vzestupy a recesemi. Po finanční krizi prošla česká ekonomika dvěma recesemi krátce po sobě. Během nich mzdy příliš nerostly, firemní zisky ovšem klesaly. Tyto ztráty si majitelé firem chtěli vynahradit při oživení růstu. Teprve pak je možné zvyšovat mzdy.

Ten okamžik přišel loni a při dalším poklesu nezaměstnanosti bylo logické, že letos tlak na růst mezd dále zesílí. Dnes je poměr mezi mzdami a firemními zisky podobný jako před krizí.

**Neúměrné zvyšování
platů není cestou
k prosperitě, ale
dálnicí k projevené
konkurenceschopnosti.**

Z dlouhodobého pohledu se postavení práce postupně zlepšuje na úkor firemních zisků. Jednotkové mzdové náklady, tedy podíl mezd na vytvořené hodnotě, loni dosáhly 47 procent. Průměrná hodnota v eurozóně činí 56 procent. Mezinárodní srovnání však mohou být ošidná. Odboráři si vyberou Německo, kde podíl činí 57 procent, nebo rovnou Švýcarsko s 67 procenty. Jenže co potom se Švédskem, kde je podíl 50 procent, či Irskem

s 41 procenty? Rozdíly vycházejí z odlišné struktury ekonomiky. Pro českou ekonomiku a mzdy je důležité, že máme nejvyšší podíl průmyslu, který je náročný na fyzický kapitál, sedmé nejvyšší implicitní zdanění práce v EU a zároveň sedmé nejnižší implicitní zdanění kapitálu.

Specifickou záležitostí jsou mzdy ve veřejném sektoru, kde se obtížněji porovnává produktivita práce a její cena. Požadavek na kvalitní veřejnou správu, kterou je třeba patřičně zaplatit, je logický. Nicméně při zvyšování mezd je potřeba vzít do úvahy dopad napříč celým trhem práce; firmy a stát mnohdy soupeří o stejnou pracovní sílu. A samozřejmě také dopad na rozpočet. Loňský rok byl specifický a čtyřprocentní růst ekonomiky se nejspíš opakovat nebude. Budeme-li předpokládat, že se česká ekonomika bude kvalitativně zlepšovat, potom mohou mzdy růst o něco rychleji než HDP a podíl mezd stoupat a blížit se západoevropským zemím. Na desetiprocentní růst mezd ovšem ekonomika nemá. To by nebyla švédská nebo irská cesta k prosperitě, ale jihoevropská dálnice k projevené konkurenceschopnosti.

Autor je hlavním ekonomem společnosti Deloitte

Glosa

Vstanou noví Apačové?

Tak z Konvičky Apačem. Nakonec Apačové byli bojovní, přátelské vztahy většinou udržovali hlavně s Komanči. V mýtech a pohádkách jiných indiánských kmenů to byli záškodníci, něco jako živelní pohroma. Každopádně zapomeňte na Vinnetoua, ten symbol míru, lásky a bratrství. Tenhle apačský náčelník fakt neexistoval. A vůbec konec s romantikou.

Entomolog bojující proti islámu se rozhodl po německém vzoru založit stranu Alternativa pro Česko, již sám pracovníčně nazývá Apači. Ta bude mít k filmům, v nichž vítězí dobro, hodně daleko. Cílem nové politické platformy bude „dát tuhle zemi do pořádku“. Kdo zná alespoň pár Konvičkových projevů, ví, že se s tím jeho stoupenci nehodlají moc mazat. Naštěstí nový náčelník přece jenom ještě uvažuje dost tradičně: chce jít do sněmovních voleb. Když už pomíneme, že to něco stojí, má náčelník pech i v tom, že protimigrační rétoriky se nezřikají ani klasické politické strany. A když bude potřeba, před volbami jistě přitvrdí.

Jana Havligerová

Kresba Milan Kounovský

Předražené firmy jsou stále problémem

■ **Fondy soukromého kapitálu Genesis Capital** nakoupily a prodaly společnosti typu módní značky Pietro Filipi, vydavatele platebních karet CCS nebo fotobanky Profimedia. „**Klíčem pro úspěch v byznysu je opakovatelnost. A té dosáhnete jen tak, že budete působit a jednat dlouhodobě solidně,**“ říká zakladatel Genesis Capital **Jan Tauber**.

Daniel Novák

■ **Máte nový fond, co nakoupíte?**

V posledních několika měsících se výrazně změnilo investiční klima. Máme mnohem silnější zásobník potenciálních investic, které již dostáváme do fáze hloub-

kového rozboru. Zatím je ale ještě příliš brzo, abych cokoliv řekl. Musíme se rozhodovat rozumně z hlediska portfolia, aby investice byly vyvážené podle odvětví. Stejně tak musíme velmi zodpovědně přistupovat i k takzvaným nákladům obětovaných příležitostí. To znamená, že

když jednu investici uděláme, tak jinou již nebudeme moci uskutečnit.

■ **Spadne hodně transakcí pod stůl?**

To je běžné. Díváme se na 130 až 140 investic, hlouběji reálně analyzujeme kolem dvaceti, deset pak analyzujeme velmi podrobně a z nich pak dvě až tři realizujeme.

■ **Když je na trhu přetlak peněz, nežene to ceny firem moc nahoru?**

Určitě je to problém, i když nyní se mi zdá, že se už dostáváme na realističtější základ. Příjemnějším napětím mezi kupcem a prodávajícím je samozřejmě vždycky.

■ **Nechali jste si utéct nějakou příležitost, které jste později litovali?**

Někdy kolem roku 2000 jsme měli příležitost investovat do softwarové

společnosti Grisoft, později přejmenované na AVG Technologies. Naši partneři Advent International z investičního výboru nás ale od toho odrazovali s tím, že je to blbost, protože Microsoft všechno převálcuje, a že něco takového nemůže být první investicí fondu. Faktem ale je, že jsme byli nová firma a Advent, když nás od této investice zrazoval, tak postupoval naprosto seriózně.

■ **Mrzelo vás to pak hodně?**

Ve skutečnosti je to jen dobrý příběh pro novináře. Protože když sháníte investory do fondu, tak ti se na jednu hvězdu nedívají. Podstatná je pro ně úspěšnost celého portfolia.

■ **Které investice se nevyvedly?**

To byla další investice, od níž nás Advent International zrazoval, a sice do výrobce skleněných obklado- vých materiálů Kernel. Dělal nádherné dlaždičky, měli jsme v Praze showroom vedle hotelu Marriot, chodily tam mezinárodní delegace, dodávali jsme obklady pro nejkrásnější vany světa. Průšvih ale byl, že firma byla během čtyř let zisková jen jednou v březnu, takže to byl úplný odpis. Tuto investici jsme si prosadili sami a netrefili jsme se. Celé

investování je tak trochu otázka štěstí.

■ **Jak velké úvěry si na akvizice berete?**

Poslední ekonomickou krizi jsme přežili s velkými úspěchy mimo jiné díky tomu, že jsme páku nikdy neměli příliš velkou a firmy jsme nezatěžovali příliš velkým dluhem. Vždy jsme se snažili, aby riziko bylo přiměřené, nikdy jsme nepostupovali agresivně. Nejsme jako investoři v realitách, kteří klidně na investici použijí devadesát procent dluhu. I v současné době, kdy je na trhu přebytek peněz, a banky jsou velkorysejší, tak se s dluhem u transakcí pohybujeme kolem čtyřiceti až padesáti procent.

■ **Kdo u vás investuje?**

Rozhodli jsme se, že preferujeme institucionální investory proti investorům privátním. V získávání institucionálních investorů nemáme na trhu konkurenci. Například Českou spořitelnu máme již ve třetím fondu, nově k nám vstoupila také Investiční kapitál-ová společnost Komerční banky. Kvůli nešťastnému rozhodnutí předcházejících českých vlád jsme přišli o Evropskou banku pro obnovu a rozvoj, kterou jsme dosud měli jako investora. Ukázalo se, že přítomnost mezinárodních finančních institucí tady je potřebná, protože mohou vytvořit kotevního investora.

■ **Proč upřednostňujete institucionální peníze?**

Kvůli stabilitě. Instituce vždy poskytují prostředky a podporují fond přesně podle smluvních závazků.

■ **Váš nový fond proti původním předpokladům zdvojnásobil sílu. Co za tím je?**

Investiční klima je určováno velkým převisem volných prostředků. To je dáno mimo jiné nízkými úrokovými sazbami. Původně jsme chtěli fond zvednout na sto milionů eur, protože v něm máme Evropský investiční fond, což je součást skupiny Evropské investiční banky. Ten však již neinvestuje podle politických hledisek, ale čistě podle výkonnosti. Právě tento fond nám argumentoval tím, že skok ze čtyřiceti milionů eur na sto by

|| Díváme se na 130 až 140 investic, hlouběji analyzujeme kolem dvaceti, deset pak analyzujeme velmi podrobně a z nich pak dvě až tři realizujeme.

Foto E15 Michael Tómes 2x

Investoři, které sháníte do fondu, se na jednu hvězdu nedívají. Podstatná je pro ně úspěšnost celého portfolia.

byl příliš velký. Proto jsme se zastavili na osmdesáti. Kdybychom však chtěli, tak klidně zvedneme sto čtyřicet až sto padesát milionů eur.

ES Kolik investorům vynešete?

Máme pětileté investiční období, do deseti až dvanácti let pak fond musíme zlikvidovat a všechny prostředky vrátit investorům. Prvoplánově musíme mít vnitřní výnosové procento dvacet až pětadvacet procent.

ES U čeho se vám kapitál nejlépe zhodnotil?
Dramaticky úspěšná investice je GTH Catering. U této

firmy předpokládáme, že ji dlouho nebudeme prodávat.

ES Diktují vám investoři, do čeho dávat peníze?

Trh je tu relativně malý, a proto musíme být všeobecným fondem, který investuje do základního kapitálu českých a slovenských firem. Nespecializujeme se prvoplánově na určité odvětví. Protože však vždycky máme mezinárodní investory, nemůžeme investovat do nemovitostí, hazardu, zbrojního průmyslu, sexuálních služeb nebo tabákových výrobků a lihovin.

ES Proč jste zaměřeni zrovna na malé a střední firmy?

Když chcete mít private equity fond umístěný v Praze, tak tu nemůžete čekat, že budete dělat velké transakce. Samozřejmě nejsem naivní, abych neviděl, že řeči o podpoře malých a středních podniků mají velmi často ideologický a propagandistický závoj. Reálně jsem si však myslel, že když tu peníze budou a budou se rozum-

ně alokovat, tak že to bude mít smysl. Neméně důležité ovšem samozřejmě bylo, že jsme si tím mohli vydělat docela rozumné peníze.

ES Privátním investorům se občas vytýká, že se na firmu vrhnou, zatíží ji akvizičním úvěrem, dostanou z ní maximum a pak prodají, aniž by jí něco přinesli. Co o tom soudíte?

To neděláme. Na druhé straně tu nejsme pro charitu. Jsme tu proto, abychom sobě a investorům vydělali nějaké peníze. Jsme rovněž schopní transakce zapákovat (termín pro použití úvěru – pozn. red.) a děláme to. Náš pohled na věc ovšem je, že klíčem pro úspěch v byznysu je opakovatelnost. A té dosáhnete jen tak, že budete působit a jednat dlouhodobě solidně. Musíte vyjít jak se všemi akcionáři ve firmách, tak musíte brát ohled na to, abyste firmu při vstupu příliš agresivně nezatížili. Je to práce s lidmi a o lidech. Je důležité si uvědomit, že pro lidi prodávající rodinné

firmy je to jedno z nejtěžších životních rozhodnutí. K tomu se musí přistupovat citlivě a s pochopením. Myslím, že my ten cit máme.

ES Na začátku devadesátých let jste dělal poradce tehdejšímu federálnímu ministru financí Václavu Klausovi. Jak na tuto dobu vzpomínáte?

Být poradcem Václava Klause je trochu problém. Bylo to pro mne ovšem fantastické období. Jsem totiž extrémně politický člověk a byla to pro mne úžasná příležitost proniknout do světa politiky zevnitř. Tehdy jsem se seznámil s největšími světovými bankami a nadnárodními institucemi, osobně jsem poznal osobnosti typu Thea Waigela, Willyho Brandta nebo Henryho Kissingera. Současně jsem ale tehdy zjistil, že přestože politika a dějiny jsou mým velkým koníčkem a vášní, tak že politiku nemohu dělat prakticky. Žiju pro politiku, ale nechtěl bych být živ z politiky.

ES Genesis Capital vznikla před sedmnácti lety. Nebylo tehdy více příležitostí v privatizaci?

Příležitosti samozřejmě byly. Nikdy jsem však nebyl velký fanda kuponové privatizace. Považoval jsem za podstatnější sem dostat nový kapitál pro aktivity, které už s kuponovou privatizací neměly nic společného.

Jan Tauber (66)

Vystudoval Vysokou školu ekonomickou v Praze. Po zkušenostech z průmyslu se stal v roce 1990 poradcem tehdejšího federálního ministra financí Václava Klause. Od roku 1991 šéfoval tuzemské pobočce banky HSBC, v níž se mimo jiné podílel na prodeji Agrobanky do rukou GE Capital. V roce 1999 založil Genesis Capital.

Angličtina na rovinu

Darren Crown

Ejčárština

Můj život i práce se už přes třicet let točí kolem jazyka – slov a jejich užití. Musím si stále připomínat, že totéž se o většině lidí říct nedá, zvlášť o vytižených lidech z byznysu, které učím. Těm dělají starost mnohem důležitější věci než nějaké mimořádně pozoruhodné odvozené slovo, na něž jsem natrefil třeba zrovna minulý

týden. Uvědomuji si, že mě mají za poněkud výstředního, ezoterického, vysazeného na triviálnosti. Já to беру. Ale i tak, dojde-li na důležitost jazyka a na to, jak jím jsme formováni, stojím si pevně za svým: slova jsou důležitá. A češtinou i angličtinou teď prorůstá rakovina. Pro nedostatek trefnějšího výrazu ji třeba nazveme ejčárština – je to jazyk šířící se z oddělení lidských zdrojů, který metastázuje skrz naskrz společnosti. Vezmu to zkrátka, je to zlo, už jen když začneme samotným výrazem: „lidské zdroje“: lidské bytosti redukované na pouhé zdroje.

Je to hluboce totalitní koncept. My jsme podle něho jen nástroje, co mají sloužit „vyšším cílům“ našich „vůdců“, kteří v nás vidí pomalu jen malé děti. Nic to nedokazuje lépe než jazyk, jímž k nám mluví, počínaje všudypřítomným použitím trpného rodu či vazeb s nevyjádřeným podmětem, kdy odpovědní lidé věci nedělají, ale spíš se věci tak nějak dějí zášahem neznámých sil. Chcete svou smlouvu změnit? HR na to, že politika společnosti „is unable to support that“ (tento postup neumožňuje). Zapomněli jste dodržet nějaké nahlodilé kancelářské pravidlo?

HR se nechá slyšet: „we are minded to ask everyone to remember that it is essential to comply with the rules“ (dostalo se k naší pozornosti, že je třeba upozornit všechny zaměstnance, aby nezapomínali tato pravidla dodržovat). Už jste si někdy kladli otázku, jestli je možné zvrátit neuvážený závazek? HR se omlouvá, neboť „the decision has been made“ (rozhodnutí už bylo přijato). Kým? Kdy? Nepřísluší vám klást takovéto impertinentní dotazy. Nepřítomnost podmětu, respektive podmětu rodu životného, snímá ze všech odpovědnost, nastoluje cosi jako boží autoritu.

Tato forma jazyka není věcí náhody; je za ní záměrná politika. Bez vyjádřeného podmětu, tedy subjektu, není proti komu protestovat, koho kritizovat, nekuli zpochybňovat. A to se hodí lidem, kteří nechtějí být přistiženi, jak tahají v zákulisí za nitky.

To první, co se s tím dá dělat, je vidět věci takové, jaké jsou: všechny ty věty bez vyjádřeného podmětu nebo podmětu rodu životného představují švindl založený na předpokladu, že jste hloupí.

Ptejte se a diskutujte s autorem sloupku na crown@sfinvestment.cz

Lidé

RADKA LANG
Grayling

Ujala se vedení divize public affairs. V komunikační agentuře pracuje od roku 2014 a má zkušenosti jak ze státní, tak i ze soukromé sféry. Kariéru zahájila na ministerstvu zahraničí na odboru OSN, kde se zabývala problematikou nešíření ručních a lehkých zbraní. Poté se přesunula do tabákového průmyslu a ve společnosti Japan Tobacco International byla v oddělení corporate affairs zodpovědná za oblast evropské legislativy a vnitřní komunikaci. V Graylingu se specializuje na rychloobrátkový sektor, finanční regulaci a oblast ICT. Vystudovala obor geopolitika, teritorium a bezpečnost na King's College London.

PETR BRZEZINA
OHL ŽS

Stal se generálním ředitelem. Dříve zastával vysoké manažerské funkce ve společnostech General Electric, Alstom a ABB v Brně, Praze, Bruselu a Stuttgartu. V roce 1988 absolvoval Strojní fakultu VUT v Brně a v roce 2009 MBA Senior Executive program na Nottingham Trent University.

PETR CHVÁTAL
PPL

Byl jmenován generálním ředitelem. Bude zodpovědný za řízení a rozvoj společnosti PPL v České republice a DHL Parcel na Slovensku. Má technické a ekonomické vzdělání a jako manažer více než dvacetiletou praxi. V minulých letech zastával funkci generálního ředitele v několika významných firmách, jako je CS Cargo, Arvato Services a TNT Express Czech Republic.

ZDENĚK HONEK
DataSpring

Ujal se postu obchodního ředitele. Bude zodpovědný za vedení obchodní divize a rozvoj produktového portfolia. Do firmy DataSpring přišel ze společnosti SAS Institute ČR. Má dlouholeté zkušenosti v oblasti ICT v kontextu nadnárodních společností. Naposledy zastával funkci country manažera ve společnosti SAS Institute, kde byl zároveň ředitelem české pobočky. Předtím působil na obchodně-manažerských pozicích ve společnostech Microsoft a Creditinfo Solutions. Je absolventem Fakulty dopravní ČVUT v Praze.

KRISTÝNA SAMKOVÁ
Passerinvest Group

Stala se vedoucí marketingu a PR. Má dlouholeté zkušenosti, které získala zejména v mezinárodních firmách. Pracovala v reklamní agentuře Lowe G&K, kde se věnovala zajištění kompletních marketingových

a produkčních projektů pro značky z řad FMCG firem. Poté se přesunula do IT oblasti do společnosti Cisco Systems, kde měla na starosti PR, a zejména B2B marketing pro českou a slovenskou pobočku. V posledních letech působila na různých pozicích ve společnosti Telefónica a O2. Vystudovala Českou zemědělskou univerzitu v Praze, Fakultu agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů.

FRANTIŠEK BOSTL
Chytrý Honza

Ujal se postu ředitele investic a zároveň hlavního ekonoma. Přišel ze společnosti Colosseum, kde působil na pozici hlavního analytika a měl také za úkol strategický rozvoj firmy v oblasti produktů, obchodních procesů a business developmentu. Předtím pracoval ve společnosti Cyrrus, kde vedl pražský obchodní tým.

ANTHONY MATHIEU
JLL

Stal se vedoucím oddělení rezidenčních nemovitostí. Má více než deset let zkušeností na českém rezidenčním trhu, kdy působil jako ředitel společnosti Sogeprom Česká republika či jako zakladatel a výkonný ředitel privátní realitní firmy. Vystudoval Katolickou univerzitu v Lille ve Francii, kde získal francouzský ekvivalent titulu MBA v oboru management.

KATEŘINA GÁBOVÁ
Skypicker

Nastoupila na místo personální ředitelky. Před příchodem do Skypickeru pracovala na pozici HR manažerky pro střední a východní Evropu ve vývojářské firmě Red Hat. Několik let strávila také ve společnosti Honeywell na různých pozicích v rámci HR oddělení. Vystudovala Mendelovu univerzitu v Brně.

BARBORA VANKO
Ahold

Nastoupila na místo manažerky externí komunikace a tiskové mluvčí obchodního řetězce Albert. Před příchodem do společnosti Ahold působila dva roky v oddělení externí komunikace obchodního řetězce Tesco, kde pracovala na lokálních aktivitách i projektech pro celý střeoevropský region. Během studia získala zkušenosti v marketingovém oddělení společnosti Citibank a jako redaktorka internetového magazínu Topzine.cz. Vystudovala hospodářskou politiku na Vysoké škole ekonomické v Praze a mediální studia na Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy.

E15.CZ

Změnilo se něco ve vaší společnosti?
 Pište nám na idee15@sfinvestment.cz

Šrámy novinky PJ Harvey

■ Anglická zpěvačka PJ Harvey se na novince *The Hope Six Demolition Project* znovu vrací k tématu války. Oproti předchozí desce se nejen hudebně obrací k současnosti.

Petr Frinta

Témata války a návratu se k historii promíchává novinka *The Hope Six Demolition Project* britské zpěvačky PJ Harvey v odlišném poměru než předchůdce *Let England Shake*. Místo pohlednice z gallipolského bojiště první světové války je zprávou o každodenních bojích současného světa, bojích v doslovném i přeneseném významu, místo bloudění po archivech lidové písně je návratem ke starším – rockovějším – projektům interpretky.

Let England Shake se podařilo dosáhnout skvělých recenzí i komerčního úspěchu. Zpěvačka na něm překvapila opět novou stylizací. Ve dvaceti písničkách se vrátila ke gallipolské kampani, neúspěšně součástí první světové války a pro Brity dodnes ožehavému té-

matu. Dosud nejvíce se na něm otevřela folkovým inspiracím a doslova se prokousala archivy nejen historických ústavů, ale i těch hudebních a výsledkem byla nesmírně působivá, sevřená deska.

Novinku od ní dělí čtyři a půl roku, nahrána však byla již před rokem, a to naživo, zároveň tak, že fanoušci mohli v galerii sledovat celý proces jejího vzniku a nahrávání. Od minulosti se PJ Harvey obrací k současnosti, k té nejožehavější. Titul odkazuje na kontroverzní americký projekt, v jehož rámci jsou problematické čtvrti neblaze proslulé kriminalitou přestavovány na bezpečnější, ovšem za cenu toho, že mnozí jejich původní obyvatelé si již bydlení v nich dále nemohou dovolit. A hluboko v současné realitě je zakotvena většina ostatních témat desky: zápisky z Blízkého východu, dilema odcházení z rodné země, celková bezvýchodnost nebo narůstající rozpor životní úrovně zemí chudého jihu a bohatého severu.

Let England Shake bylo unikátní zvukem i skladbami, novinka je spíše návratem do archivu zpěvačky, k rockové poloze jejího katalogu devadesátých let. A to návratem

poučeným, doplněným o řadu prvků, které její tvorbu obohacují v mezích. A pokud ji provází sdílený sentiment, je jím zevšednění: není tu příliš mnoho nového a i autorsky měla PJ Harvey již i silnější okamžiky.

Jenže taková měla – a záměrně – být stylizace desky. Obsah, témata a angažovanost nad formou převážet měly. A tak se do hodnocení nutně promítají otázky padlé například nad posledním albem Neila Younga. Co je dnes angažované umění? Ke komu skrze dílo autoři promlouvají? Jak hovořit o tématech, která jsou čerstvá, probouzejí o to vzedmutější emoce, a sotva lze proto očekávat odstup, který provází díla mimořádná?

Přes tyto dílčí výtky je to deska výborná, jen ve srovnání s předchozími neobstojí bez šrámu.

Autor je spolupracovníkem redakce

PJ Harvey: The Hope Six Demolition Project

Vydavatel: Island/Vagrant, 2016
Hodnocení: 80 %

Anifilm se zaměří na Španělsko a migraci

■ V Třeboni dnes začíná mezinárodní festival animovaných snímků Anifilm. Přehlídka, která potrvá do neděle 8. května, nabídne na 400 snímků, 130 z nich bude usilovat o festivalové ceny.

Iva Přivřelová

Několik stovek animovaných novinek z celého světa představí ode dneška sedmý ročník festivalu Anifilm. V hlavní soutěži se o ceny utká i několik snímků, které již diváci mohou znát z kin. Platí to pro Anomalisu Charlieho Kaufmana, české Smrtné historky a japonského Kluka ve světě příšer. Francouzské dobrodružství Až na severní pól (na snímku) se do kin dostane v září.

O ceny budou soutěžit i krátkometrážní a studentské snímky, abstraktní a nenarativní díla a animované videoklipy. Nově se bude udělovat divácká cena určená pro nejlepší český film festivalu.

Ocenění za celoživotní přínos animované-

mu filmu převezme výtvarník, scenárista a režisér Václav Mergl, jehož rukopis obohatil českou animaci o prvky sci-fi a o originální filmy s filozofickými přesahy.

Kromě nové přehlídky současné české animace pod názvem České obzory letos Anifilm nabídne i výběr italské animace, a především pohled na rozvinutou španělskou produkci. Ta se poslední dobou prosazuje úspěšnými celovečerními tituly (Posedlý vyhrál loňský Anifilm, Chico & Rita získal nominaci na Oscara).

Část programu, filmového i přednáškového, bude věnována fenoménu migrace. V duchu hlavního tématu festivalu „Kde domov můj?“ byli osloveni i členové porot, mezi nimiž je také Jan Pinkava. Český výtvarník a režisér, který na konci šedesátých let s rodiči opustil Československo, získal Oscara za pixarovský křafas Geriho hra a podílel se i na oscarovém hitu Rátatouille. Ve světové premiéře se na Anifilmu představí digitálně restaurovaná verze loutkového španělského Jiřího Trnky.

Autorka je spolupracovnicí redakce

Foto: artcam

Foto dne

Foto: Reuters

MÁME TĚ. Bleskový zásah jako z akčního filmu předvedli američtí policisté na horských kolech, když účastníci demonstrací proti kapitalismu zabránili v házení dalších dýmovnic. Nepokoje vypukly v Seattlu ve státě Washington po tradičních prvomájových průvodech.

Výročí týdne

Stále živý oheň Henryka Sienkiewicze

■ Poláci mají čtyři nositele Nobelovy ceny za literaturu. Jen jeden z nich se ale stal globální literární superstar. Henryk Sienkiewicz i sto let po smrti zastihuje většinu mladších souputníků.

Životní pouť spisovatele Henryka Sienkiewicze začala 5. května 1846 v malé obci Wola Okrzejska nedaleko Lublinu, tehdy pod ruskou správou. Jako chlapec tedy

vyrůstal na venkově. Ve Varšavě se mu pak po neúspěšném studiu medicíny a práv dostalo vzdělání v oboru literatura a dějiny.

Začínal jako novinář, který rád cestoval do zahraničí v roli dopisovatele. Stal se autorem mnoha črt, povídek a novel. Skutečně světové proslulosti dosáhl především titulem Quo Vadis poprvé publikovaným v roce 1896. Román se odehrává

v prvním století našeho letopočtu v dekadentním Římě za vlády císaře Nerona. Stal se jedním z prvních světových bestsellerů nezávisle na jazykové oblasti. Byl nejprodávanějším dílem ve Francii, Německu i Spojených státech. Dočkal se překladu do více než padesáti jazyků a prodaly se ho miliony výtisků. Na pozadí milostného příběhu římského patricie Vinicia a křesťanky Lygie v něm

Sienkiewicz líčí počátky křesťanství v Římě a pronásledování jeho vyznavačů. Román byl mnohokrát zfilmován, poprvé dokonce už v roce 1912.

Tituly, které lze obrazně nalézt na polici v každé polské domácnosti, jsou nicméně jiné. Doma slavila největší úspěch trilogie románů Ohněm a mečem, Potopa a Pan Wołodyjowski zasazená do bouřlivého sedmáctého století, ve kterém polsko-litevská unie čelila útokům kozáků, Švédů a Tartarů. Byť hlavní hrdinové, polští aristokraté, nejednali vždy příkladně, v okamžiku

ohrožení dokázali efektivně čelit cizím nájezdníkům.

Sienkiewicz kombinuje dobrodružné příběhy s historickými milostnými zápletkami, které se odehrávají na ohromném území od Slezska až po východní Ukrajinu. Třebaže byl a je kritizován jak za historické nepřesnosti, tak za zploštění společenských jevů, které se v popisované době odehrávaly, pravdou zůstává, že v rozděleném Polsku konce devatenáctého století pomohlo jeho dílo vytvořit konzistentní vizi historie a dost dobře možná i budoucnosti.

/mec/

Pozitíří uplyne
170 let
od narození klasika
polské literatury
Henryka
Sienkiewicze.